Oikaisuvaatimus Kangaslammin palvelukeskuksen lakkauttamispäätökseen

Ikaholtk 29.10.2026 § 102
3268/00.01.02.00/2026

Valmistelija	toimialajohtaja Kaija Kokkonen, p. 044 718 6407, kaija.kokkonen(at)pshyvinvointialue.fi
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä	ikääntyneiden palveluiden toimialajohtaja
Päätösehdotus	Lautakunta päättää hylätä oikaisuvaatimuksen ja oikeudenkäyntikuluvaatimuksen perusteettomana.
Ennakkovaikutusten arviointi	-
Toimivallan peruste	Hallintosääntö § 43
Liitteet ja oheisaineisto	Esityslistan oheisaineistona: - Oikaisuvaatimus - Itä-Suomen hallinto-oikeuden päätös - Itä-Suomen hallinto-oikeudelle lähetetty oikaisuvaatimus - Täydennys hallinto-oikeudelle lähetettyyn oikaisuvaatimukseen - Kuulemistilaisuuden muistio 1.9.2026, Kangaslampi - Ennakkovaikutusten arviointi, Kangaslammin palvelukeskus - Omavalvontasuunnitelma, Kankaslammin palvelukeskus - Vetoomus Kangaslammin palvelukeskuksen säilyttämiseksi 16.9.2026
Valmistelu	Tarja Kivikoski on 8.10.2026 päivätyssä Itä-Suomen hallinto-oikeudelle osoitetussa aluevalituksessa hakenut muutosta Pohjois-Savon hyvinvointialueen ikäihmisten ja hoivapalveluiden lautakunnan päätökseen 24.9.2026 § 82. Itä-Suomen hallinto-oikeus on päätöksellään 2689/2026, 16.10.2026 siirtänyt käsittelyn oikaisuvaatimuksena käsiteltäväksi ikäihmisten ja hoivapalveluiden lautakunnalle. (Hallinto-oikeuden päätös perusteluineen oheisaineistona) Tämä päätöksen pohjalta Tarja Kivikoski on tehnyt 17.10 asiaan liityvän oikaisuvaatimuksen ja osoittanut sen päätöksen tehneelle lautakunnalle oikaisuvaatimuksen täydennyksenä. Tarja Kivikoski

on tehnyt oikaisuvaatimuksen täydennyksen yksityishenkilönä ja alkuperäisenä muutoksenhakijana. Vanhusneuvoston puheenjohtajan tehtävän hän ilmoitaa taustatietona.

Oikaisuvaatimuksen (8.10.2026) vaatimukset ja annetut vastaukset tiivistettynä

1) 24.9.2026 § 82 tehdyn päätöksen kumoaminen lainvastaisena

   - *24.9.2026 (§ 82) tehty päätös perustuu riittäviin selvityksiin ja muutoksen monipuoliseen vaikutusten arviointiin. Oikaisuvaatimuksessa ei ole esitetty sellaisia uusia oleellisia seikkoja tai tietoja, jotka eivät olisi olleet päätöksentekijöiden käytettävissä päätöstä tehtäessä 24.9.*

2) Asian palauttaminen uudelleen valmisteltavaksi ja ratkaistavaksi asianmukaisten taloudellisten, palvelutarvetta ja asiakasvaikutuksia koskevien selvitysten pohjalta

   - *24.9.2026 (§ 82) tehty päätös perustuu riittäviin selvityksiin ja muutoksen monipuoliseen vaikutusten arviointiin. Oikaisuvaatimuksessa ei ole esitetty sellaisia uusia oleellisia seikkoja tai tietoja, jotka eivät olisi olleet päätöksentekijöiden käytettävissä päätöstä tehtäessä 24.9.*

3) Päätöksen täytäntöönpanon kieltäminen kiireellisesti tai sen määrääminen keskeytettäväksi valituksen käsittelyn ajaksi

   - *Päätöksen täytäntäänpano käynnistetään sen saatua lainvoiman. Kokonaisuus kuuluu toimialan vuoden 2026 käyttönsuunnitelman mukaisiin toimenpiteisiin, ja toimeenpanon viivästyminen aiheuttaisi taloudellista vahinkoa ja vaarantaisi asetettujen taloudelisten tavoitteiden saavuttamisen.*

4) Oikeudenkäyntikulujen korvaaminen
   - Perusteita oikeudenkäyntikulujen korvaamiselle ei ole.

Selvennykset oikaisuvaatimuksen (8.10.26) vaatimusten perusteluihin:

Perustelu: säästöarvio on huonosti perustelu (korvaavat paikat, käyttöaste ostopalvelut, siirtosuunitelmat, Varkauden tarjoama vuokran alennus)

- *Lautakunnan päätös sekä sen perustana ollut esittelyteksti liitteineen sisältävät riittävät taloudelliset selvitykset ja niihin liittyvät säästöarviot. Päätöksenteossa on huomioitu myös Varkauden kaupungin ilmaisema valmius vuokratason alentamiseen. Vaikka mahdollinen vuokranalennus on*

taloudellisesti merkittävä tekijä, se ei yksin ratkaise palvelurakenteeseen ja talouden tasapainottamiseen liittyviä haasteita.

Muutoksen tavoitteena on kehittää avopalvelurakennetta sekä keventää eteläisen alueen palvelukokonaisuutta siten, että se vastaa paremmin hyvinvointialueen muuta palvelurakennetta.

Ostopalvelut ovat osa palvelujen järjestämisen kokonaisuutta, ja niiden avulla asiakkaiden palvelutarpeisiin voidaan vastata tarkoituksenmukaisesti sekä hyvinvointialueen omassa palvelutuotannossa että ostopalveluissa. Keskeistä on palvelujen yhdenvertainen saatavuus ja toteutuminen koko hyvinvointialueella strategisten tavoitteiden mukaisesti.

Asukkaiden siirroista aiheutuvat kustannukset ovat luonteeltaan kertaluonteisia, eivätkä ne muodosta kokonaisuuden kannalta merkittävää kustannuserää.

Varkauden kaupungin mahdollisesta vuokranalennuksesta ei ole käytettävissä kirjallista sitoumusta tai toimivaltaisen päätöksentekoelimen tekemää päätöstä. Arvio perustuu kaupungin viranhaltijoiden esittämään näkemykseen siitä, millaista vuokratasoa he voisivat esittää kaupungin päätöksentekoelimille.

Perustelu: kiinteistöjen toiminnallisten vaihtoehtojen arviointi on puutteellinen

- *Kiinteistön mahdolliset uudet käyttötarkoitukset on arvioitu myös toimialat ylittävästi, ja arviointi on huomioitu päätöstekstissä.*

Perustelu: asukasvaikutusten ja yhdenvertaisuuden toteutumisen puutteellinen arviointi

- *Asukasvaikutukset ja niiden huomiointi osana päätöksentekoa on arvioitu päätöstekstissä sekä erillisessä vaikutusten arvioinnissa. Asiakaskohtaiset ratkaisut perustuvat yksilölliseen palvelutarpeen arviointiin, jonka perusteella asiakkaalle järjestetään hänen tarpeitaan vastaavat palvelut.*

Perustelu: 16.9. vetoomuksessa (liite) esitettyjen vaihtoehtojen arvioinnin puutteellisuus

- *24.9.2026 (§ 82) tehty päätös perustuu riittäviin selvityksiin ja muutoksen monipuoliseen vaikutusten arviointiin. Vetoomuksessa ei ole esitetty sellaisia uusia oleellisia seikkoja tai tietoja, jotka eivät olisi olleet päätöksentekijöiden käytettävissä*

päätöstä tehtäessä 24.9. Vetoomuksessa ei myöskään tuoda esiin sellaista hyvinvointialueen palvelujen järjestämisen kokonaisuuteen liittyvää merkittävää näkökulmaa, joka antaisi aihetta muuttaa päätöstä.

Perustelu: 2.10.2026 tietopyyntöön liittyvien vastausten puuttuminen

- *Tietopyyntöön vastataan omassa erillisessä prosessissa.*

Oikaisuvaatimuksen täydennyspyynnön (6.10.2026) vaatimukset ja niihin annetut vastaukset ja tarvittavat selvitykset

1. On syntynyt ristiriita siitä, että käytetäänkö ostopalvelua asukkaiden siirossa ja näin turvataan asiakkaille mahdollisuus siirtyä Varkauteen tai muualle hyvinvointialueelle?

   - *Hyvinvointialueella ympärivuorokautista palveluasumista järjestetään sekä omana palvelutuotantona että ostopalveluina. Palvelujen järjestämisen tavoitteena on turvata palvelujen yhdenvertainen saatavuus koko hyvinvointialueella sekä saavuttaa strategian mukainen, yli 75-vuotiaiden väestön osalta noin 6 prosentin peittävyystaso.*

     Hyvinvointialueella on lakisääteinen velvollisuus järjestää asiakkaalle myönnetyt palvelut määräajassa. Palvelujen järjestämiseen on käytettävissä enintään 90 vuorokautta asian vireille tulosta. Asiassa ei ole ristiriitaa sen osalta, että mikäli palvelutarve, jonotilanne tai lainsäädännön velvoitteet edellyttävät lisäpaikkojen hankintaa, hyvinvointialue voi hankkia niitä ostopalveluina.

     Päätöksen taloudelliset vaikutukset perustuvat kuitenkin siihen, ettei lisähankintoja tehdä ennakoivasti, vaan palvelujen järjestämisessä edetään hyväksyttyjen määrärahojen, palveluverkkoratkaisujen ja hyvinvointialueen strategisten tavoitteiden mukaisesti. Säästöarviot perustuvat tähän toimintamalliin ja palvelurakenteen suunnitelmalliseen kehittämiseen

2. Erilaiset näkemykset Kangaslammen palvelukeskuksen kunnosta

   - *Kangaslammin palvelukeskuksen kunto on todettu ja kuvattu päätösasiakirjoissa. Viittaus huonokuntoisista asumisyksiköistä luopumiseen on yleisluonteinen linjaus, eikä se ole ollut nyt käsiteltävänä olevassa asiassa päätöksen perusteena.*

3. Varkauden kaupungin vastaantulo vuokrassa ja säätölaskelmien perustelut

   - *Päätöksenteossa on huomioitu myös Varkauden kaupungin ilmaisema valmius vuokratason alentamiseen. Vaikka mahdollinen vuokranalennus on taloudellisesti merkittävä tekijä, se ei yksin ratkaise palvelurakenteeseen ja talouden tasapainottamiseen liittyviä* haasteita.

4. Laukkauttamisen vaikutukset asukkaisiin ja asukkaiden oikeudet

   - *Vaikutukset asiakkaisiin on kuvattu muutoksen vaikutustenarvioinnissa, joka on ollut päätöksenteossa käytettävissä.*

5. Menettelyvirheet

   - *Korjataan osana tätä käsittelyä ja päätöksentekoa. Esille nousseita ristiriitaisuuksia on oikaisuvaatimuksessa pidetty menettelyvirheenä. Niihin ei liity epäjohdomukaisuutta.*

6. Tehdyn päätöksen valmistelun, perustelujen, kuulemisen ja vaikutusten arvioinnin asianmukaisuus esitettyjen säännösten perusteella.

   - *Valmistelussa ja päätöksenteossa on huomioitu esille nostetut säädökset.*

7. Asiakirjojen ja tallenteiden hankkiminen ja tutustuminen osana päätöksentekoa
   - *Lautakunnalla on mahdollisuus tutustua päätösaineistoon kokonaisuudessaan.*

8. Täytäntöönpanon kieltäminen ja jo aloitettujen täytäntöönpanotoimien keskeytettäminen oikaisuvaatimuksen käsittelyn ajaksi. Lautakunnan edellytetään pidättäytyvän asukkaiden siirtämisestä ja muista vaikeasti peruutettavista lakkauttamistoimista, kunnes oikaisuvaatimus on ratkaistu ja täytäntöönpanon edellytykset asianmukaisesti arvioitu.
   - *Päätöksen täytäntäänpano käynnistetään sen saatua lainvoiman. Kokonaisuus kuuluu toimialan vuoden 2026 käyttönsuunnitelman mukaisiin toimenpiteisiin, ja toimeenpanon viivästyminen aiheuttaisi taloudellista vahinkoa ja vaarantaisi aasetettujen taloudelisten tavoitteiden saavuttamisen.*

9. Lautakunnan edellytetään selvittävän kuulemistilaisuudessa annettujen tietojen ja lopullisen päätöksen väliset olennaiset ristiriidat.
   - *Kuulemistilaisuudessa annettujen tietojen ja päätöksen tiedoissa ei ole ristiriitaa. kts. edellä.*

10. Toissijaisesti palauttaa asian uuteen valmisteluun, mikäli päätöksen lainmukaisuutta ja perustelujen riittävyyttä ei voida todeta nykyisen aineiston perusteella.
    - *Päätöksen taustalla on riitävät selvitykset ja vaikutusten arvionnit Nyt käsiteltävä oikaisuvaatimus ei tuonut päätöksen tekoon sellaisia oleellisia asiota jotka eivät olisi olleet tiedossa päätöksen tekohetkellä*

11. Vaadin täytäntöönpanon keskeyttämistä koskevan vaatimuksen käsittelemistä erillisenä kiireellisenä asiana.
    - *Toimeenpano toteutetaan päätöksen saatua lainvoiman.*